

IV

(Rättsakter som antagits före den 1 december 2009 enligt EG-fördraget, EU-fördraget och Euratomfördraget)

RÅDETS BESLUT

av den 27 november 2009

om Europeiska året för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap (2011)

(2010/37/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

arbete kan bidra till enskilda personers välbefinnande och till en harmonisk utveckling av de europeiska samhällena.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) I fördraget fastställs unionsmedborgarskap, som kompletterar det nationella medborgarskapet i respektive medlemsstat och är en viktig faktor för att stärka och garantera den europeiska integrationsprocessen.

(2) Främjande av aktivt medborgarskap är ett centralt inslag när det gäller att stärka sammanhållningen och utveckla demokratin.

(3) Europeiska året för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap kommer att bidra till att visa att frivilligarbete är en av de centrala dimensionerna av aktivt medborgarskap och demokrati, genom att europeiska värden som solidaritet och icke-diskriminering omsätts i handling och därmed bidrar till en harmonisk utveckling av samhällena.

(4) Frivilligarbete ger rika erfarenheter av lärande, gör det möjligt att utveckla sociala färdigheter och kompetenser och bidrar till solidaritet. Insatser som utförs av frivilliga i alla åldrar är av väsentlig vikt för den demokratiska utvecklingen, som är en av EU:s grundprinciper. Frivillig-

(5) Med hänsyn till den särskilda situationen i varje enskild medlemsstat och alla former av frivilligarbete avser termen *frivilligarbete* alla slag av frivilligarbete, formellt, icke-formellt eller informellt, som utförs av en person av fri vilja, fritt val och fri motivation och för vilken betalningen saknar betydelse. Det är till gagn för den enskilde frivilligarbetaren, gemenskapen och samhället i dess helhet. Det gör det också möjligt för enskilda personer och föreningar att mellan generationerna hantera mänskliga, sociala, eller miljömässiga behov och problem, och det utförs ofta till stöd för ett initiativ från en ideell organisation eller gemenskap. Frivilligarbete ersätter inte yrkesmässiga arbetstillfällen mot betalning men bidrar till samhället med ett mervärde.

(6) I samhällena som genomgår en snabb förändring finns det ett behov av att se till att det finns effektiva stödåtgärder för frivilligarbete, så att fler personer kan engagera sig. Det är därför viktigt att stödja "peer learning" samt utbyte och utveckling av goda lösningar såväl på lokal, regional och nationell nivå som på gemenskapsnivå.

(7) Vid 1997 års regeringskonferens antogs förklaring nr 38 om frivilligt arbete som fogas till slutakten till Amsterdamfördraget och i vilken det frivilliga arbetets viktiga bidrag till att utveckla samhällssolidariteten erkänns.

(8) I sitt meddelande i juni 1997 om att främja den viktiga roll som spelas av frivilliga organisationer och stiftelser i Europa betonade kommissionen tre aspekter av frivilliga organisationer och stiftelser, nämligen den ekonomiska aspekten av att skapa sysselsättning, den sociala aspekten av att bidra till att formulera sociala strategier och därigenom bidra till sociala framsteg och den politiska aspekten av att främja demokrati, medborgarskap och delaktighet i samhällslivet.

⁽¹⁾ Europaparlamentets yttrande av den 26 november 2009 (ännu ej offentliggjort i EUT).

- (9) I resolutionerna från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 27 juni 2002 och av den 16 november 2007 samt i rekommendationen av den 20 november 2008 erkänner rådet och medlemsstaterna frivilligarbete som en viktig aspekt på ungdomsområdet och enas om gemensamma mål för frivilligarbete för unga människor samt rörlighet för unga människor i hela EU.
- (10) I sitt yttrande av den 13 december 2006 "Frivilligarbetets roll och inverkan i det europeiska samhället" ⁽¹⁾ vände sig Europeiska ekonomiska och sociala kommittén till kommissionen med en uppmaning om att den skulle "utropa ett frivilligår och så snabbt som möjligt publicera en vitbok om frivilligarbete och aktivt medborgarskap i Europa".
- (11) I mars 2008 antog Europaparlamentet ett betänkande om frivilligarbetets roll för att bidra till ekonomisk och social sammanhållning, i vilket medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter uppmanas att erkänna frivilligarbetets värde för att främja social och ekonomisk sammanhållning.
- (12) I juli 2008 antog Europaparlamentet en skriftlig förklaring om utnämning av år 2011 till Europeiska året för frivilligarbete.
- (13) Frivilligarbete ingår i flera gemenskapsprogram och gemenskapsnätverk som bland annat är inriktade på rörlighet under frivilligarbete för personer i alla åldrar, till exempel programmet för livslångt lärande ⁽²⁾, programmet Ett Europa för medborgarna ⁽³⁾ och Europeiska volontärtjänsten i programmet Aktiv ungdom ⁽⁴⁾.
- (14) Det finns en mångfald av frivilligarbete runtom i Europa som bör bevaras och vidareutvecklas.
- (15) Potentialen för frivilligarbete har fortfarande inte förverkligats fullt ut. Ett europeiskt år för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap gör det möjligt att i ett europeiskt sammanhang visa att frivilligarbetet ökar ett aktivt medborgarskap och kan bidra till att främja en känsla av samhörighet och medborgarnas engagemang i sina samhällen på alla nivåer – lokal, regional, nationell och europeisk.
- (16) Året för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap kan också bidra till att komma till rätta med den bristande jämställdheten inom frivilligsektorn, till exempel när det gäller de sektorer och verksamhetsområden i vilka kvinnor och män deltar eller när det gäller representationen i ledarpositioner inom frivilligarbetet.
- (17) År 2011 infaller tioårsjubileet för FN:s internationella år för volontärarbete (2001).
- (18) Genom detta beslut inrättas en finansieringsram som ska utgöra den särskilda referensen för budgetmyndigheten enligt punkt 37 i det interinstitutionella avtalet av den 17 maj 2006 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning ⁽⁵⁾.
- (19) Målen för det föreslagna Europeiska året kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, eftersom det finns behov av informationsutbyte över gränserna och spridning av goda lösningar i hela gemenskapen, och de kan därför på grund av den föreslagna åtgärdens omfattning bättre uppnås på gemenskapsnivå. I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i EG-fördraget går detta beslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

År 2011 ska utses till Europeiska året för frivilligarbete för främjande av aktivt medborgarskap (nedan kallat *Europeiska året*).

Artikel 2

Mål

Europeiska årets övergripande mål ska vara att uppmuntra och stödja – särskilt genom utbyte av erfarenheter och goda lösningar – de insatser som görs av gemenskapen, medlemsstaterna samt lokala och regionala myndigheter för att skapa förutsättningar för det civila samhället som främjar frivilligarbete i Europeiska unionen (EU) och för att öka frivilligarbetets synlighet i EU.

⁽¹⁾ EUT C 325, 30.12.2006, s. 46.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1720/2006/EG av den 15 november 2006 om inrättande av ett handlingsprogram för livslångt lärande (EUT L 327, 24.11.2006, s. 45).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1904/2006/EG av den 12 december 2006 om inrättande av programmet Ett Europa för medborgarna för åren 2007–2013 i syfte att främja ett aktivt europeiskt medborgarskap (EUT L 378, 27.12.2006, s. 32).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1719/2006/EG av den 15 november 2006 om inrättande av programmet Aktiv ungdom för perioden 2007–2013 (EUT L 327, 24.11.2006, s. 30).

⁽⁵⁾ EUT C 139, 14.6.2006, s. 1.

Europeiska årets mål ska vara följande:

1. *Verka för en miljö som gynnar frivilligarbete i EU* för att förankra frivilligarbetet som ett inslag i främjandet av aktivt medborgarskap och mellanmänsklig verksamhet i ett EU-sammanhang samt ta itu med befintliga hinder för frivilligarbete, i förekommande fall och när så är nödvändigt.
2. *Göra det möjligt för organisationer av frivilligarbete att höja kvaliteten på frivilligarbetet* för att underlätta frivilligarbete och hjälpa organisationerna att införa nya typer av frivilligarbete samt uppmuntra till inrättandet av nätverk, rörlighet, samarbete och samverkan inom det civila samhället och mellan det civila samhället och andra sektorer i ett EU-sammanhang.
3. *Erkänna frivilligarbete* för att uppmuntra till lämpliga incitament för enskilda personer, företag och organisationer som arbetar med frivilliga, samt få beslutsfattare, det civila samhällets organisationer, offentliga institutioner, den formella och informella utbildningssektorn samt arbetsgivare att erkänna de kunskaper och kompetenser som förvärvats genom frivilligarbete på EU-nivå och i medlemsstaterna.
4. *Öka medvetenheten om frivilligarbetets värde och vikt* för att öka den allmänna medvetenheten om vikten av frivilligarbete som ett uttryck för aktivt medborgarskap som bidrar till frågor av gemensamt intresse för alla medlemsstater, såsom en harmonisk samhällsutveckling och social sammanhållning.

Artikel 3

Initiativ

1. De åtgärder som vidtas för att uppnå de mål som anges i artikel 2 får inbegripa följande initiativ som organiseras på gemenskapsnivå eller på nationell, regional eller lokal nivå och som är kopplade till Europeiska årets mål:
 - a) Utbyte av erfarenheter och goda lösningar.
 - b) Bedrivande av studier och forskning samt spridning av resultatet av dessa.
 - c) Konferenser och evenemang för att främja debatter och öka medvetenheten om betydelsen och värdet av frivilligarbete som stimulerar medborgarnas engagemang, och för att uppmärksamma de frivilliga och deras organisationers insatser.

- d) Konkreta initiativ i medlemsstaterna som syftar till att främja målen för Europeiska året, varvid minst 25 % av årets totalbudget ska användas för detta syfte.

- e) Informations- och PR-kampanjer för att sprida de viktigaste budskapen.

Utförliga uppgifter om de åtgärder som avses i första stycket återfinns i bilagan.

2. Gemenskapsbidrag för projekt kan ges genom befintliga gemenskapsprogram.

Artikel 4

Samarbete med medlemsstaterna

Varje medlemsstat ska senast den 28 februari 2010 utse ett organ som ansvarar för organisationen av dess deltagande i Europeiska året (nedan kallat *det nationella samordnande organet*) och ska underrätta kommissionen om vilket organ som utsetts.

När det nationella samordnande organet utför sina uppgifter, särskilt när det utarbetar det nationella programmet ska det ha ett nära samråd och samarbete med ett brett urval av berörda parter, bland annat det civila samhällets organisationer och i förekommande fall de nationella organen eller kontaktpunkterna för relevanta gemenskapsprogram.

Det nationella programmet och prioriteringarna för Europeiska året ska fastställas i enlighet med de mål som anges i artikel 2 och enligt de närmare bestämmelserna för åtgärderna i bilagan.

Artikel 5

Samordning på gemenskapsnivå och genomförande

Kommissionen ska kalla de nationella samordnande organen till möten för att samordna genomförandet av Europeiska året och utbyta information om genomförandet på nationell nivå.

Kommissionen ska också sammankalla möten för företrädare för europeiska organisationer eller organ som är verksamma inom frivilligarbete och berörda parter för att bistå kommissionen i genomförandet av Europeiska året på gemenskapsnivå.

Kommissionen ska genomföra Europeiska året på gemenskapsnivå.

Medlemsstaterna, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén ska delta i verksamheten.

Artikel 6

Finansiella bestämmelser

1. Åtgärder som omfattar hela gemenskapen och som avses i del A i bilagan ska ge upphov till upphandlingskontrakt eller tilldelning av bidrag som finansieras från Europeiska gemenskapernas allmänna budget.
2. Åtgärder som omfattar hela gemenskapen och som avses i del B i bilagan kan samfinansieras ur Europeiska gemenskapernas allmänna budget.
3. Kommissionen ska bevilja bidrag till varje nationellt samordnande organ i enlighet med förfarandet i del C i bilagan.

Artikel 7

Budget

1. Finansieringsramen för genomförandet av detta beslut under tiden 1 januari 2011–31 december 2011 ska vara 8 000 000 EUR.
2. De årliga anslagen ska beviljas av budgetmyndigheten inom ramen för budgetplanen.

Artikel 8

Internationellt samarbete

Kommissionen får inom ramen för det europeiska året samarbeta med lämpliga internationella organisationer, särskilt Förenta nationerna och Europarådet, och se till att EU:s deltagande är väl synligt.

Artikel 9

Överensstämmelse och komplementaritet

Tillsammans med medlemsstaterna ska kommissionen se till att de åtgärder som föreskrivs i detta beslut överensstämmer med andra system och initiativ på gemenskapsnivå och på nationell och regional nivå som bidrar till att uppnå målen för Europeiska året.

Artikel 10

Skydd av gemenskapens ekonomiska intressen

1. När insatser som finansieras enligt detta beslut genomförs ska kommissionen se till att gemenskapens ekonomiska intressen skyddas genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom verkningfulla kontroller och återkrävande av orättmätigt utbetalda belopp och, om oegentligheter påvisas, verkningfulla, proportionella och avskräckande påföljder i enlighet med rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 av den 18 december 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ⁽¹⁾, rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter ⁽²⁾ samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 av den 25 maj 1999 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) ⁽³⁾.
2. För de gemenskapsåtgärder som finansieras inom ramen för detta beslut ska med begreppet oegentligheter enligt artikel 1.2 i förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 avses varje överträdelse av en bestämmelse i gemenskapsrätten eller varje brott mot en avtalsförpliktelse som är följden av en handling eller en underlåtenhet av en ekonomisk aktör och som har lett eller skulle ha kunnat leda till en negativ ekonomisk effekt för gemenskapernas allmänna budget eller budgetar som de förvaltar, genom en otillbörlig utgift.
3. Kommissionen ska minska, hålla inne eller återkräva ekonomiskt bistånd som har beviljats för en åtgärd, om det visar sig att oegentligheter har förekommit, i synnerhet om detta beslut eller enskilda beslut eller avtal om beviljande av stödet inte har följts, eller om det visar sig att åtgärden utan kommissionens godkännande har ändrats på ett sätt som står i strid med dess inriktning eller genomförandevillkor.
4. Om tidsfristerna inte har iakttagits, eller om verksamheten utvecklas så att endast en del av det tilldelade ekonomiska biståndet är berättigat, ska kommissionen anmoda stödmottagaren att yttra sig inom en angiven tidsfrist. Om stödmottagaren inte ger något tillfredsställande svar, får kommissionen inställa utbetalningen av det återstående ekonomiska biståndet och begära återbetalning av belopp som redan har betalats ut.

⁽¹⁾ EGT L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 1.

5. Belopp som felaktigt betalats ut ska återbetalas till kommissionen. Ränta ska läggas till belopp som inte återbetalas i tid enligt villkoren i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 av den 25 juni 2002 med budgetförordning för Europeiska gemenskapernas allmänna budget ⁽¹⁾.

Artikel 11

Övervakning och utvärdering

Senast den 31 december 2012 ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet, resultaten och den övergripande bedömningen av de initiativ som fastställs i detta beslut.

Artikel 12

Ikraftträdande

Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 27 november 2009.

På rådets vägnar

L. ADELSON LILJEROTH

Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 248, 16.9.2002, s. 1.

BILAGA

Närmare bestämmelser för de åtgärder som avses i artikel 3

Den vägledande principen är att genomförandet av Europeiska året ska bygga på det civila samhällets och andra berörda parter egenansvar, omfattande mobilisering och aktiva engagemang. Dessutom kommer följande åtgärder att bidra till genomförandet:

A. INITIATIV SOM VIDTAS DIREKT AV GEMENSKAPEN

Finansieringen kommer i allmänhet att vara i form av direktinköp av varor och tjänster inom ramen för befintliga ramavtal. Den kan även utgå i form av bidrag.

1. Informations- och PR-kampanjer som inbegriper

- evenemang och forum med hög profil för utbyte av erfarenheter och goda lösningar,
- tävlingar med eller utan priser,
- samarbete med den privata sektorn, radio- och TV-bolag och andra medier som partner för spridning av information om frivilligarbete och om Europeiska året,
- framställning av material och verktyg för medierna som finns tillgängliga i hela EU för att främja allmänhetens intresse,
- åtgärder för att uppmärksamma resultaten och ge ökad synlighet åt gemenskapens program, system och initiativ som bidrar till målen för Europeiska året,
- inrättandet av en webbplats för information på Europaservern med en portal för ledare för projekt om frivilligarbete för att ge dem handledning i gemenskapens olika program och initiativ.

2. Andra initiativ

- Undersökningar och studier på gemenskapsnivå för att bedöma och rapportera om förberedelserna inför samt effektiviteten, verkan och den långsiktiga övervakningen av Europeiska året.

B. SAMFINANSIERADE GEMENSKAPSINITIATIV

Gemenskapsbidrag på högst 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostnaderna kan beviljas Europaomfattande evenemang med hög profil vars syfte är att upplysa om målen för Europeiska året, och som eventuellt organiseras i samarbete med 2011 års ordförandeländer.

C. SAMFINANSIERADE NATIONELLA INITIATIV

Varje nationellt samordnande organ ska lämna in en enda ansökan om gemenskapsbidrag. Ansökan ska innehålla en beskrivning av det nationella samordnande organets arbetsprogram eller verksamhet som man söker bidrag till och som syftar till att göra PR för Europeiska året. Till bidragsansökan ska bifogas en detaljerad budget med de sammanlagda kostnaderna för de initiativ eller det arbetsprogram som föreslås samt beloppen och källorna till samfinansiering. Gemenskapens bidrag kan täcka högst 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostnaderna.

Kommissionen ska fastställa de preliminära belopp som är tillgängliga som bidrag för varje nationellt samordnande organ och den sista ansökningsdagen. I kriterierna bör hänsyn tas till befolkning, levnadskostnader och ett fast belopp per medlemsstat som behövs för att garantera verksamhet på miniminivå.

De slutliga belopp som beviljas ska fastställas på grundval av enskilda bidragsansökningar som lämnas in av de nationella samordnande organen. Gemenskapens samfinansiering får uppgå till högst 80 % av de sammanlagda bidragsberättigande kostnaderna.

Följande inslag får ingå i arbetsprogrammet eller verksamheten:

- Möten och evenemang i samband med Europeiska årets mål, inbegripet nationella evenemang för att inviga och främja Europeiska året, få till stånd en katalysatoreffekt och tillhandahålla utrymme för debatter kring konkreta initiativ.
- Konferenser och seminarier på nationell, regional och lokal nivå som möjliggör ömsesidigt lärande och utbyte av goda lösningar.
- Information, forskningsverksamhet och relaterade studier, upplysnings- och PR-kampanjer på nationell, regional och lokal nivå, inbegripet anordnande av prisutdelningar och tävlingar.
- Samarbete med medierna.

D. INITIATIV SOM INTE FÅR NÅGOT EKONOMISKT BIDRAG FRÅN GEMENSKAPEN

Gemenskapen kommer att bevilja icke-finansiellt stöd, däribland skriftliga tillstånd att använda logotypen när den väl tagits fram, samt annat material i samband med Europeiska året, till initiativ som utförs av offentliga eller privata organisationer om de kan garantera kommissionen att initiativen i fråga genomförs eller kommer att genomföras under loppet av 2011 och sannolikt kommer att bidra avsevärt till att målet för Europeiska året uppnås.
